

Sygn. akt I Ns 76/15

POSTANOWIENIE

24 września 2019 roku

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie - Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Izabela Foksińska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Grażyna Kosecka

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2019r. w Wąbrzeźnie

na rozprawie

sprawy z wniosku **Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w G.**

z udziałem **Gminy i Miasta R., B. K. (1) i C. K.**

o rozgraniczenie nieruchomości

p o s t a n a w i a:

I dokonać rozgraniczenia nieruchomości – działek nr (...) o łącznej powierzchni (...) ha, położonej w Z., stanowiącej własność Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w G., dla której Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) oraz nieruchomości – działki nr (...) o powierzchni (...) ha, położonej w Z., stanowiącej własność B. i C. K., dla której Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) i ustalić przebieg granicy tych działek w ten sposób, że wyznaczyć granicę według linii koloru czerwonego oznaczonej na mapie stanowiącej integralną część opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji R. C. z dnia 1 lutego 2018 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 9 listopada 2018 roku, znajdującej się na karcie 366 akt sprawy, która to opinia łącznie z mapą sytuacyjną zawierającą szkic przebiegu granic stanowi integralną część niniejszego orzeczenia łączącej punkty: od pkt (...) przez pkt: (...), (...), (...), (...) do pkt (...);

określające nowe punkty graniczne;

II oddalić wniosek w części dotyczącej rozgraniczenia nieruchomości – działek nr (...) o łącznej powierzchni (...) ha, położonej w Z., stanowiącej własność Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w G., dla której Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie prowadzi księgę wieczystą o nr (...) oraz nieruchomości – działki nr (...) o powierzchni (...) ha, stanowiącej własność Gminy i Miasta R., dla której Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie prowadzi księgę wieczystą o nr (...);

III zasądzić od wnioskodawcy Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w G. solidarnie na rzecz uczestników postępowania: B. i C. K. kwotę 877,00 zł (osiemset siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV nakazać pobrać od wnioskodawcy Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w G. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie) kwotę 4.150,25 zł (cztery tysiące sto pięćdziesiąt złotych i dwadzieścia pięć groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

V ustalić, że wnioskodawca i uczestnicy postępowania ponoszą pozostałe koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 stycznia 2015 roku Burmistrz Miasta i Gminy R. umorzył postępowanie rozgraniczeniowe pomiędzy nieruchomością oznaczoną jako działka ewidencyjna nr (...) w obrębie Z., stanowiącą własność Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w G., dla której jest prowadzona księga wieczysta o nr (...) a nieruchomościami stanowiącymi działki:

a/ nr(...) stanowiącą własność C. i B. K. (1), dla której jest prowadzona księga wieczysta o nr (...),

b/ nr (...) stanowiącą własność Miasta i Gminy R., dla której jest prowadzona księga wieczysta o nr (...)

oraz przekazał z urzędu sprawę o rozgraniczenie do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Chełmnie – Wydziałowi Zamiejscowemu w W..

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że postępowanie w sprawie rozgraniczenia wskazanych nieruchomości zostało wszczęte na podstawie postanowienia Burmistrza Gminy i Miasta R. z dnia 20 maja 2014 roku. Do czynności ustalenia przebiegu granic upoważniony został geodeta Z. P. i w wyniku przeprowadzonego przez geodetę postępowania nie doszło do zawarcia ugody pomiędzy właścicielami nieruchomości. C. i B. K. (2) twierdzili, że urządzona droga dojazdowa do wiatraków znajduje się na ich działce, podczas gdy Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna (...) w G. twierdziła, że droga ta znajduje się na jej działce. Geodeta sporządził opinię, w której przedstawił przebieg drogi dojazdowej i propozycje przebiegu granicy przedstawione przez strony.

W odpowiedzi na wniosek uczestnicy C. i B. K. (2), działając przez pełnomocnika będącego adwokatem, wnieśli o ustalenie przebiegu granicy pomiędzy działką nr (...) a działką nr (...), obręb Z. wedle ostatniego spokojnego stanu posiadania, mianowicie w ten sposób, że sporna części nieruchomości, na której wybudowano drogę dojazdową do wiatraków należy do uczestników postępowania oraz zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestników postępowania kosztów postępowania (k. 76). W piśmie procesowym z dnia 28 września 2015 roku wnioskodawca, działający przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł o ustalenie przebiegu granicy pomiędzy działką nr (...) a działką nr (...), obręb Z. wedle stanu prawnego, mianowicie w ten sposób, że sporna części nieruchomości, na której wybudowano drogę dojazdową do wiatraków należy do wnioskodawcy oraz zasądzenie od uczestników postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania. Wskazał, że wnioskodawca opłaca podatek rolny od całego areału działki oraz że cała działka objęta jest wnioskami o dopłaty bezpośrednie do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Podał nadto, że uczestnicy postępowania nigdy nie kwestionowali przebiegu granic działek, także podczas procesu budowlanego związanego z wytyczaniem i urządzaniem drogi dojazdowej do wiatraków (k. 99-100). Uczestnik postępowania Miasto i Gmina R. nie kwestionował ustalenia przebiegu granic dokonanego w toku postępowania przeprowadzonego przez geodetę Z. P., przyjmując granice ustalone na szkicu granicznym dołączonym do protokołu granicznego z dnia 10 grudnia 2014 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna (...) w G. jest właścicielem nieruchomości położonej w Z. obejmującej działki nr (...) (uprzednio nr (...)) o powierzchni (...) ha. Nieruchomość tę nabyła od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Od nieruchomości tej uiszczala podatek rolny oraz w związku z jej posiadaniem otrzymywała płatności bezpośrednie od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

(dowody:

umowa sprzedaży z dnia 14.01.2003 roku k. 109-111,

decyzja i wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych k. 116-142,

deklaracja na podatek rolny k. 143-149)

C. i B. K. (2) od 1997 roku są współwłaścicielami - w małżeńskiej wspólności ustawowej - nieruchomości położonej w R. obejmującej działkę nr (...) o powierzchni (...) ha.

(dowód: odpis księgi wieczystej nr (...))

Miasto i Gmina R. jest właścicielem nieruchomości położonych w Z. obejmującej m.in. działkę nr (...), stanowiącą drogę gminną o powierzchni (...) ha.

(dowód: odpis z księgi wieczystej nr (...))

Na działce nr (...) przebiega wytyczona w terenie droga dojazdowa do wiatraków wybudowana w 2013 roku o szerokości około 6 metrów. Przy jej wytyczaniu nie dokonywano rozgraniczenia nieruchomości. Projekt został przeniesiony w teren przez geodetę A. J. (1). Wcześniej na tym terenie znajdowało się staw porośnięty drzewami i uprawy rzepaku państwa K., którzy byli stroną postępowania administracyjnego w przedmiocie zezwolenia na budowę. C. i B. K. (2) nie kwestionowali w jego toku przebiegu drogi. Postępowanie w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę trzech elektrowni wiatrowych wraz z układem komunikacyjnym w postaci dróg dojazdowych zostało wszczęte w dniu 12 września 2014 roku a decyzja zezwalająca na budowę wydana w dniu 24 grudnia 2014 roku. Brak jest znaków granicznych wytyczających granice działki nr (...) z nieruchomościami sąsiednimi, ponieważ droga zatarła ślady wcześniejszego użytkowania działek. Droga jest gruntowa, częściowo utwardzona kamieniem wapiennym. Wykorzystywana jest do przechodu i przejazdu. Inwestor – Grupa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. podpisała umowę na dzierżawę nieruchomości, na której posadowiona jest droga z Rolniczą Spółdzielnią Produkcyjną (...) w G..

(dowody:

zawiadomienie o wszczęciu postępowania k. 220,

decyzja k. 224-228,

zeznania świadka A. J. (2) k. 187v-188v,

zeznania świadka K. J. k. 189,

zeznania świadka S. J. k. 189v-190,

zeznania świadka P. K. k. 190,

zeznania świadka J. S. k. 191,

zeznania świadka S. S. k. 191v-192,

zeznania świadka K. W. k. 192,

przesłuchanie stron k. 244v-247v)

W dniu 20 maja 2014 roku, na wniosek Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w G., Burmistrz Miasta i Gminy R. wszczął postępowanie rozgraniczeniowe pomiędzy nieruchomością oznaczoną jako działka nr (...) obręb Z., stanowiącą własność Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w G. a nieruchomościami: działką nr (...), stanowiącą własność C. i B. K. (1) i działką nr (...) stanowiącą własność Miasta i Gminy R.. Do przeprowadzenia czynności związanych z ustaleniem przebiegu granic został upoważniony geodeta Z. P.. Nie było możliwe ustalenie stanu prawnego nieruchomości ze względu na brak jednoznacznych dowodów. W dniu 10 grudnia 2014 roku sporządzono protokół graniczny wraz z szkicem granicznym przebiegu granic. Strony były zgodne co do przebiegu granicy pomiędzy działką nr (...) i działkami nr (...). Natomiast zastrzeżenia do przebiegu granicy działki nr (...) zgłosili: C. i B. K. (2) oraz Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna (...) w G., nie przyjmując granic oraz oznaczając na szkicu granicznym

własny przebieg granicy. W dniu 30 grudnia 2014 roku geodeta Z. P. sporządził opinię w sprawie rozgraniczenia nieruchomości – działki nr (...) położonej w obrębie Z.. C. i B. K. (2) wskazali, że uprawniony geodeta nie uwzględnił w sporządzonym protokole granicznym faktycznego przebiegu granicy oznaczonej palikami w ten sposób, że droga do wiatraków znajdowała się na ich polu obsianym rzepakiem.

(dowody:

dokumentacja rozgraniczenia k. 6-45, w tym uwagi do protokołu granicznego k. 7, wnioski o wszczęcie postępowania k. 38-43, postanowienie o wszczęciu postępowania k. 34, decyzja o umorzeniu postępowania k. 8-9, protokół graniczny k. 19-21, szkic graniczny k. 17-18,

zeznania świadka Z. P. k. 159)

W aktach ksiąg wieczystych i ewidencji gruntów brak jest map, szkiców i jakichkolwiek dokumentów przedstawiających dokładny obraz granicy pomiędzy działką nr (...) i działką nr (...). Znajdująca się w (...) Ośrodku (...) w G. dokumentacja nie pozwala w sposób jednoznaczny na ustalenie przebiegu granic pomiędzy działką nr (...).

Ustalenie przebiegu granicy działki nr (...) – stanowiącej własność Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w G. z nieruchomości – działką nr (...) winno nastąpić w oparciu o ostatni spokojny stan posiadania, zaś granicę wymienionej działki stanowi linia koloru czerwonego, oznaczona na mapie stanowiącej integralną część opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji R. C., łącząca punkty graniczne: od pkt (...) przez pkt: (...), (...), (...) do pkt (...) o współrzędnych oznaczonych w opinii.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu geodezji R. C. k. 314 i opinia uzupełniająca biegłego k. 363-366).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dokumentów, zeznań świadków i opinii biegłego z zakresu geodezji.

Sąd uznał za wiarygodną i rzetelną opinię złożoną przez biegłego sądowego z zakresu geodezji R. C.. Biegły złożył logiczną i rzeczową opinię pisemną, którą pozwoliła na ustalenie przez Sąd granic. Wskazać należy, iż uczestnicy postępowania w pełni zgadzali się z ustaleniami biegłego geodety. Wnioskodawca kwestionował wprawdzie ustalenia biegłego, jednakże ostatecznie wskazał, że nie wnosi o sporządzenie opinii uzupełniającej, stąd trzeba było uznać, iż dokonane przez biegłego ustalenia są co najmniej akceptowane przez niego.

W toku postępowania Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków. Świadkowie potwierdzili, że między stronami istnieje spór o przebieg granicy związany z wybudowaniem drogi dojazdowej do elektrowni wiatrowej. Wskazali, że staw „od zawsze” znajdował się na polu uczestników postępowania.

Sąd uznał zeznania świadków co do zasady za wiarygodne. Świadkowie z uwagi na miejsce zamieszkania posiadają bezpośrednie informacje co do okoliczności, o których zeznawali. Ponadto, ich zeznania były spójne, logiczne, pozbawione sprzeczności oraz korespondowały z ustaleniami biegłego w niniejszej sprawie, dlatego też należało je uwzględnić ustalając stan faktyczny sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszym rzędzie postępowanie rozgraniczeniowe prowadzi się w trybie administracyjnym według zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 17 maja 1989r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz. U. z 2019r., poz. 725 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz (...) z dnia 14 kwietnia 1999r. w sprawie rozgraniczenia nieruchomości (Dz. U. 45. 453). Dopiero w razie braku zawarcia ugody pomiędzy właścicielami nieruchomości i braku decyzji organ administracyjny przekazuje sprawę do Sądu - jak to miało miejsce w przedmiotowej sprawie, gdyż uczestnicy: Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna (...) w G. oraz C. i B. K. (2) nie uzgodnili przebiegu granicy działek.

Rozgraniczenie nieruchomości jest postępowaniem mającym na celu ustalenie prawidłowego przebiegu granic, co do którego istnieje spór między właścicielami sąsiadujących ze sobą nieruchomości. Istotą tego sporu jest ustalenie, jaki jest zakres prawa własności właścicieli sąsiadujących ze sobą nieruchomości, czyli do jakiej granicy na gruncie sięga ich prawo własności. Przez rozgraniczenie rozumie się określenie jak na gruncie przebiega linia graniczna i jak mogą być rozmieszczone punkty graniczne umożliwiające wytyczenie tej linii, zaś przedmiotem roszczenia o rozgraniczenie są granice w terenie, czyli na gruncie a nie na mapie. Niedopuszczalne jest również dokonanie rozgraniczenia w oparciu o względy celowości a z pominięciem stanu prawnego przedmiotu rozgraniczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1974r., III CRN 41/74).

Wskazać należy, że Sąd rozpoznawał sprawę o rozgraniczenie w takim zakresie, w jakim została ona przekazana do Sądu, a nie w zakresie wszystkich granic pomiędzy wszystkimi działkami, których dotyczyło postępowanie. W rozpoznawanej sprawie przebieg granicy pomiędzy działką nr (...) a działką nr (...) oraz działkami nr (...) został wyznaczony na podstawie zgodnych oświadczeń stron i zaakceptowany przez organy ewidencji gruntów. Dlatego w tym zakresie wniosek w pkt II postanowienia oddalono.

Kryteria, według których następuje wytyczenie przebiegu granic zostały określone w art. 153 k.c. Zgodnie z powołanym przepisem jeżeli granice gruntów stały się sporne, a stanu prawnego nie można stwierdzić, ustala się granice według ostatniego spokojnego stanu posiadania a gdyby również takiego stanu nie można było stwierdzić, Sąd ustala granice z uwzględnieniem wszelkich okoliczności.

Wskazany przepis statuuje trzy kryteria, w oparciu o które dokonuje się rozgraniczenia, z których każde ma priorytet przed następnym. Dopiero zatem po stwierdzeniu, że stanu prawnego nie można ustalić, ustalenia granic dokonuje się w oparciu o spokojny stan posiadania, tj. ustabilizowany. Chodzi tu o takie posiadanie, które trwa tak długo, że pozbawienie posiadacza przyległego pasa gruntu przez ustalenie granicy „z uwzględnieniem wszelkich okoliczności” nie dałoby się pogodzić z zasadami współżycia społecznego. Gdyby zaś i spokojnego stanu posiadania nie można było stwierdzić, a postępowanie nie doprowadziłoby do ugody, dopuszczalne będzie ustalenie granic w oparciu o wszelkie okoliczności.

Ponieważ wymienione kryteria wyłączają się wzajemnie, to dopóki możliwe jest ustalenie granic w oparciu o pierwsze kryterium, dopóty niedopuszczalne jest sięganie po dalsze. Kwalifikacja prawna ustalonego w sprawie stanu faktycznego i jego analiza przy zastosowaniu wymienionych w art. 153 k.c. wykluczających się wzajemnie kryteriów należy do Sądu – niezależnie od stanowiska uczestników. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 kwietnia 2007 roku w sprawie II CSK 18/07 (Lex nr 966804), który należy podzielić.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego stan prawny w rozumieniu art. 153 k.c., który jest podstawą ustalenia spornej granicy, kształtują wszystkie zdarzenia prawne takie jak: czynności prawne, decyzje administracyjne, orzeczenia sądowe, itp.

Zgodne zaś ze wskazanym wyżej rozporządzeniem z dnia 14 kwietnia 1999r. w sprawie rozgraniczenia nieruchomości podstawę ustalenia przebiegu granic nieruchomości stanowią dokumenty stwierdzające stan prawny nieruchomości oraz określające położenie punktów granicznych i przebieg granic nieruchomości (§ 3). Do dokumentów stwierdzających stan prawny nieruchomości zaliczyć należy: odpisy z ksiąg wieczystych lub odpisy dokumentów znajdujących się w zbiorze dokumentów, wypisy aktów notarialnych, prawomocne orzeczenia sądu i ugody sądowe oraz ostateczne decyzje administracyjne (§ 4). Natomiast dokumentami stanowiącymi podstawę ustalenia granic nieruchomości, określające położenie punktów granicznych są dokumenty geodezyjne takie jak: szkice graniczne, protokoły graniczne, akty ugody, szkice wyznaczenia granic działek oraz inne dokumenty pomiarowe, obliczeniowe i opisowe, pozwalające na ustalenie przebiegu granic (§ 5).

Zgromadzony w niniejszym postępowaniu materiał dowodowy nie pozwolił na ustalenie przebiegu granicy pomiędzy działkami wnioskodawcy nr (...) a działką uczestników postępowania nr (...) w oparciu o pierwsze kryterium, tj. stan prawny nieruchomości.

Jedynie w świetle uzupełniającej opinii biegłego sądowego Sąd zważył, że stan prawny brany pod uwagę przy ustaleniu granicy obejmuje również stan prawny wynikający z postanowienia Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 31 marca 2017 roku o zasiedzeniu przygranicznego pasa gruntu, mianowicie części działki nr (...) i jest on równoważny jako kryterium rozgraniczenia.

Dokonując oceny materiału dowodowego w niniejszym postępowaniu należy przyjąć, że w pozostałym zakresie pomiędzy przedmiotowymi nieruchomościami nie ma granicy prawnie ustalonej oraz zatwierdzonej decyzją administracyjną bądź postanowieniem sądowym. O powyższym świadczy opinia biegłego geodety R. C.. Biegły zapoznał się z dokumentami ksiąg wieczystych oraz ewidencji gruntów i doszedł do wniosku, że z uproszczonych pomiarów granic działek do celów założenia ewidencji gruntów wynika, że względem dokumentacji z regulacji gruntów pomierzona na gruncie szerokość działki nr (...) zmieniła się od strony północnej z (...) m na (...) m, a od strony południowej z ok. (...) m na (...) m. Jednak pomiar w ramach zakładania ewidencji gruntów nie został oparty na podstawie geodezyjnej oraz nie zostały wykonane żadne pomiary kontrolne, które umożliwiłyby wyeliminowanie błędów pomiarowych. Tym samym dane te nie dają podstaw do odtworzenia zastanego w tamtym czasie posiadania gruntów i przyjęcia ich jako materiał bazowy do ustalenia granic wg stanu prawnego oraz wg stanu ewidencyjnego. Dalej, biegły sądowy przyjął, że stan użytkowania na chwilę obecną oraz na datę rozprawy granicznej jest niezmienny i na ich podstawie nie można ustalić spornego pasa gruntu, gdyż nie odpowiadają one ostatniemu stanowi spokojnego posiadania. Biegły uzyskał materiały z Państwowego Ośrodka (...) z operatów technicznych obejmujących pomiary sytuacyjno – wysokościowe. Ustaleń dokonał również w oparciu o zdjęcia lotnicze i ortofotomapy pozyskane z (...) Ośrodka (...) w W.. Przedstawiały one ukształtowanie granic posiadania, istniejących elementów zagospodarowania terenu itp. Charakterystycznym obiektem odfotografowanym na wszystkich zdjęciach jest znajdujący się na spornej granicy, w części południowej, staw obrosnięty drzewami. Wymiary tego stawu na przestrzeni lat nie uległy znacznym zmianom. Natomiast granica posiadania zmieniła swój kształt z linii prostej na linię łuku a granica przy stawie przesunęła się w kierunku zachodnim na przestrzeni lat, a zwłaszcza od roku 1996, by w końcu "dotrzeć" do skraju stawu w roku 2010. Ponadto tworzenie tzw. łuku wynikało z tego, że w jego środku granica posiadania nie ulegała przesunięciu natomiast na jego obrzeżach użytkownicy działek nr (...) przesuwali posiadanie w kierunku zachodnim. Jednak najbardziej jednolity stan posiadania przed wybudowaniem drogi dojazdowej istniał co najmniej od 2005 roku. Reasumując, w wyniku budowy drogi dojazdowej do elektrowni wiatrowych nastąpiło przesunięcie granicy posiadania na niekorzyść właściciela działki ewidencyjnej nr (...). Porównując dane operatów K. (...)/(...) i K. (...)/(...) biegły stwierdził, że początek granicy posiadania od strony drogi gminnej przesunął się w kierunku zachodnim. Wykorzystując dane zdjęć lotniczych w odniesieniu do danych operatu z 2010 roku ustalił, że przesunięcie to wyniosło ok. 6 metrów w okresie od 1994 do 2010 roku, przy czym na podstawie danych ortofotomap stan posiadania w okresie 2005-2010 był w przybliżeniu ustabilizowany.

Sąd w całej rozciągłości podzielił stanowisko biegłego sądowego z zakresu geodezji R. C. wyrażone w opinii z dnia 1 lutego 2018 roku i opinii uzupełniającej z dnia 9 listopada 2018 roku zarówno co do przyjętego za podstawę ustalenia przebiegu granicy kryterium rozgraniczenia, jak i co do sposobu wytyczenia w terenie tej granicy.

Biegły szczegółowo uzasadnił, na jakich dokumentach oparł swoje wnioski, wyjaśnił charakter poszczególnych dokumentów i map geodezyjnych oraz ich walor i moc wiążącą w postępowaniu rozgraniczeniowym, opierając się na wymienionych w opinii dokumentach. Opinia biegłego, zdaniem Sądu, jest wnikliwa, rzeczowa, odwołująca się do zgromadzonej dokumentacji geodezyjnej, sporządzona w sposób fachowy i rzetelny. Sąd, dokonując ustaleń w oparciu o opinię biegłego R. C., nie znalazł żadnych podstaw, by zdezawuować jej rzetelność i prawidłowość. Podkreślić należy, że biegły bardzo szczegółowo przeanalizował posiadane i istotne dla ustaleń dokumenty, dokonał również oględzin nieruchomości.

Prawidłowości i rzetelności opinii biegłego nie podważył skutecznie wnioskodawca Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna (...) w G., która jedynie opierała się na własnym subiektywnym przekonaniu co do przebiegu spornej granicy. Zaś biegły R. C. w opinii uzupełniającej (k. 363-366 akt sprawy) szczegółowo ustosunkował się do zarzutów wnioskodawcy a stanowisko biegłego w tym zakresie Sąd w pełni podziela.

Wnioskodawca i uczestnicy postępowania w toku postępowania sądowego podkreślali a świadkowie zeznali, iż do momentu urządzenia drogi dojazdowej do elektrowni wiatrowej w 2013 roku przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W. pomiędzy wnioskodawcą i uczestnikami postępowania nie było sporu co do przebiegu granicy. Uczestnicy postępowania użytkowali teren sięgający do stawu porośniętego drzewami – obecnie zasypanego drogą. Wskazali, iż obecna droga dojazdowa odpowiada usytuowaniu tego stawu. Uczestnicy postępowania wskazali nadto, iż uprzednio uprawiali pole aż do stawu, które czasami wylewało na nieruchomości sąsiednią. Faktycznie na zdjęciach satelitarnych uwidoczniono staw porośnięty drzewami, którego położenie wobec granicy stopniowo się zmieniało. Przesłuchani świadkowie potwierdził, iż staw istniał już w momencie nabycia nieruchomości przez uczestników postępowania, co miało miejsce w 1997 roku. Również z uzyskanych zdjęć satelitarnych przedmiotowych nieruchomości wynika, iż staw na działce nr (...) (własność B. i C. K.) nie zmienia swojej powierzchni, natomiast przekracza granicę.

Mając powyższe na uwadze, Sąd – na podstawie art. 153 k.c. – dokonał rozgraniczenia według ostatniego spokojnego stanu posiadania, tj. przed urządzeniem drogi dojazdowej do elektrowni wiatrowej, ustalając przebieg granicy pomiędzy działkami stron według linii koloru czerwonego, oznaczonej w opinii biegłego sądowego R. C., łączącej punkty: od (...) przez (...), (...), (...), (...) do pkt (...) o wskazanych tam współrzędnych.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na mocy art. 520 § 3 kpc który stanowi, że jeśli interesy uczestników są sprzeczne, Sąd może nałożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Niewątpliwie, postępowanie w niniejszej sprawie wykazało jednoznacznie, iż interesy wnioskodawcy Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w G. i uczestników postępowania: C. i B. K. (3) były sprzeczne a skoro zarzuty i twierdzenia wnioskodawcy co do przebiegu spornej granicy były chybione i nie znalazły oparcia w przeprowadzonym postępowaniu dowodowym, zaś ich wniosek został oddalony, zachodziły przesłanki do zastosowania przepisu art. 520 § 3 kpc tym bardziej, że rozstrzygnięcie w przedmiocie przebiegu granicy odpowiada granicom wskazanym przez uczestników postępowania w toku administracyjnego postępowania rozgraniczeniowego. Na koszty zasądzone na rzecz uczestników postępowania: C. i B. K. (1) w wysokości 877,00 zł składa się kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 500 zł tytułem kosztów biegłego i 360 zł tytułem kosztów zastępstwa - zgodne z § 8 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 461) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r., poz. 1800).

O nie uiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 113 ust. 1 w zw. z art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W ocenie Sądu nieuiszczonymi kosztami sądowymi należało obciążyć wyłącznie wnioskodawcę Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną (...) w G., albowiem rozgraniczenie dotyczyło działek stanowiących własność tego podmiotu.

Na nieuiszczone koszty sądowe składało się wynagrodzenie biegłego, które ze środków Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie) zostało pokryte do kwoty 4.150,25 zł. Zdaniem Sądu wnioskodawca winien ponieść te koszty, gdyż przegrał sprawę. Z uwagi na powyższe Sąd nakazał pobrać od wnioskodawcy na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie) kwotę 4.150,25 zł tytułem brakującej zaliczki pokrytej tymczasowo ze środków Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie).

W zakresie pozostałych kosztów postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., który stanowi, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.